

УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ.Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ГР. БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

Утвърждавам:

Ректор:.....

/проф. д-р Хр. Бозов/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност:	ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО МУЗИКА И ХОРЕОГРАФИЯ
образователно-квалификационна степен:	Бакалавър
професионално направление:	1.3. Педагогика на обучението
област на висше образование:	1. Педагогически науки
професионална квалификация:	ПЕДАГОГ, УЧИТЕЛ ПО МУЗИКА В ДЕТКАТА ГРАДИНА, УЧИТЕЛ ПО МУЗИКА 1-10 КЛАС И УЧИТЕЛ ПО ХОРЕОГРАФИЯ

Бургас

2024

I. ПРОФЕСИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ

Настоящата квалификационна характеристика е неразделна част от учебния план на бакалавърска програма „Педагогика на обучението по музика и хореография“ и определя професионалната квалификация на специалиста с висше образование, придобил образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ в област „Педагогически науки“, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението

За обучение за придобиване на ОКС „Бакалавър“ по специалност „Педагогика на обучението по музика и хореография“ се приемат лица, които са завършили средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висши училища. Приемът е в съответствие със ЗВО, с Правилника за устройството и дейността на Университета и с Правилника за учебната работа, и се осъществява на базата на оценка от ДЗИ по български език и литература. Кандидат-студентите полагат изпит за проверка на говорните и комуникативните способности.

Квалификационната характеристика на бакалавъра по Педагогика на обучението по музика и хореография, придобил бакалавърска степен във Факултет по обществени науки при Университет „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Бургас, както и учебният план, който осигурява неговата подготовка, са съобразени със:

- *Закон за предучилищното и училищното образование, Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.;*
- *Наредба №15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (Обн., ДВ, бр. 61 от 2.08.2019 г., изм. и доп. ДВ, бр. 101 от 27.11.2020 г.);*
- *Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, в сила от учебната 2017/2018 г. (Приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., Обн. ДВ, бр.89 от 11 ноември 2016 г., изм. и доп. ДВ, бр.105 от 18 декември 2018 г., изм. и доп. ДВ, бр.10 от 5 февруари 2021 г.);*
- *Закона за висшето образование (Обн. ДВ, бр.112/ 27.12.1995 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г.; изм. и доп., бр. 17 от 25.02.2020 г.);*
- *Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (Приета с ПМС № 162 от 23.07.2002 г., обн., ДВ, бр. 76 от 6.08.2002 г., в сила от 6.08.2002 г., попр., бр. 85 от 5.09.2002 г., доп., бр. 79 от 5.09.2003 г.);*
- *Правилник за устройство и дейността на Университет „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Бургас“*
- *Правилник за учебната дейност на Университет „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Бургас“.*

1. ЦЕЛ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРОГРАМАТА

Цел на обучението в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението, образователно-квалификационна степен „БАКАЛАВЪР“ по специалност „Педагогика на обучението по музика и хореография“ е подготовката на педагози – учители по музика и хореография, с професионални компетенции за организация и управление на образователната среда в училище; използване на съвременни форми, методи и средства за обучение и възпитание на децата в детската градина и на учениците в началното и

средното училище; прилагане на актуални подходи за педагогическа и психологическа подкрепа на деца и ученици в институционална образователна среда; действие в проблемни ситуации и вземане на творчески решения – навременни и адекватни. Подготовката на музикални висококвалифицирани педагози и хореографи дава възможност за пълноценна реализация в областта на музикалното възпитание и обучение в детската градина, началното и средното училище, както и в други институции. Завършилите ще се отличават със знания, умения и компетентности да развиват музикалното и хореографското изкуство, както и да реализират процес на формално и неформално творческо общуване. Цели се още цялостна фундаментална, общотеоретична и професионална подготовка.

Описаната професионална квалификация ще им позволи успешна реализация в образователната сфера – детска градина, начален етап, прогимназиален етап на основна степен на образование, първи гимназиален етап на средна степен на образование, както и в сферата на извънучилищната педагогическа дейност.

Поставената **цел** е в пълно съответствие с **мисията** на Университета за подготовка на специалисти с висше образование и отговаря на **функцията** на Факултета по обществени науки за подготовка на специалисти в областта на педагогическите науки.

За реализирането на поставената **цел** е необходимо успешното решаване на следните основни задачи:

- Провеждане на учебен процес от висококвалифициран преподавателски състав.
- Съобразяване с европейските и световните образователни стратегии.
- Оптимално съотношение между фундаментална, общотеоретична, широкопрофилна и общо професионална подготовка.
- Усвояване на знания и умения в специализираните дисциплини в учебния план.
- Изграждане на подход и стил в самостоятелната работа по поддържане и повишаване на квалификацията в областта на определени педагогически направления; умение за защита на идея или проект, при което да се уважава опонента като специалист и личност.
- Информационна и техническа осигуреност на обучението.
- Създаване на възможност за избор на дисциплини.
- Поддържане на съвременни критерии за висше образование, което създава условия за формиране на професионализъм у бъдещите учители по музика и хореография.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Бакалавърска степен се придобива след обучение в осем семестъра (240 кредита) в редовна или задочна форма на обучение. Всяка учебна година е от по два семестъра и с продължителност 30 учебни седмици. Продължителността на академичния час е 45 минути.

Обучението по програмата е организирано в лекционни курсове, семинарни и практически упражнения. Задължителните дисциплини са обособени в три цикъла: общо профилиращи, педагогически и методически. Предвидена е и задължителна дисциплина от психологическия цикъл. Към всеки цикъл са предложени списъци с избираеми дисциплини. Учебният план съдържа списъци и с факултативни дисциплини, които дават възможност да се добавят допълнителни общо-развиващи компетенции към профила на специалиста – учител по музика и хореография. Съдържателно и структурно, задължителните, избираемите и факултативните

дисциплини, осигуряват фундаментална, тясно-профилираща и специализирана подготовка с оглед придобиване от завършващите на бакалавърска степен по педагогика със специфична квалификация.

Профилиращ цикъл

Дисциплините от профилиращия цикъл са разделени на два дяла – музика и хореография. Голяма част от дисциплините са общи и за двата дяла. По този начин се получават задълбочени знания и се формират музикални компетентности, които са необходими за подготовката и по двата дяла.

В профилиращия цикъл се предвижда задълбочено изучаване на редица профилиращи дисциплини, които подготвят студентите за професионално реализиране в областта на музикалното и танцово образование. Курсовете включват теоретични и практически аспекти на музикалното образование, както и развитие на хореографски умения.

Педагогически цикъл

Целта на дисциплините от педагогическия цикъл е да се формират базисни професионално-педагогически компетентности за теорията на възпитанието и дидактиката. Подборът и съдържанието на дисциплините отразява актуалните интерпретации и най-новите достижения на педагогическата наука по темите, отразени в учебното съдържание.

Методически цикъл

Дисциплините от методическия цикъл осигуряват тясно специализираща и профилираща подготовка по отношение на различните образователни направления и културно-образователни области, предвидени за изучаване в училище. В този цикъл е акцентирано върху практическата подготовка (практически упражнения), тъй като формирането и „тренирането“ на професионални умения е водещо.

Особено внимание се отделя на методиките за обучение по музика и хореография. Дисциплините предоставят на студентите уменията необходими за създаване на стимулираща и подкрепяща образователна среда.

Разпределението на избираемите дисциплини в отделните списъци е съобразено с възможността да се добавят нови, по-тесни компетенции към профила на специалиста, като му се даде възможност да избира, в коя насока да задълбочи теоретичната и практико-приложната си подготовка с оглед интересите и бъдещата си реализация.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от специфични научни области в съответствие с интересите на студентите.

Практическата подготовка на студентите се осъществява в три форми – хоспитиране (Музика и хореография), текуща педагогическа практика (Музика), текуща педагогическа практика (Хореография), стажантска практика по музика и стажантска практика по хореография.

3. МЕТОДИ И РЕСУРСИ НА ОБУЧЕНИЕ

Целите на обучението в бакалавърската програма се постигат с прилагането на актуални методи, форми и средства.

- Методи на обучение:
  - лекция;
  - дискусия;
  - евристична беседа;

- дебат;
  - решаване на казуси;
  - работа с информационни източници – специализирана литература, електронни ресурси, интернет-източници;
  - работа по проект и изследователска задача;
  - демонстрация;
  - симулация;
  - ролеви игри;
  - учебен експеримент;
  - наблюдение.
- Форми на обучение:
    - работа в малка група;
    - самостоятелна работа;
    - семинар;
    - тренинг;
- Средства на обучение (образователни ресурси):
    - съвременни технологични средства – компютърни системи, интерактивна дъска;
    - мултимедийни ресурси;
    - учебни филми;
    - инструменти.
    -

4. ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Проверката и оценката се осъществява съобразно изискванията на учебния план и включва текущ и/или заключителен семестриален контрол. Формите на контрол, избрани от преподавателя, са отразени в съответната учебна програма. Оценка се по шестобалната система с присъждане на кредити. Кредити се присъждат след успешно издържан изпит (над Среден 3.00)

Текущият контрол включва следните методи:

- решаване на тест;
- изследване и защита на теза (курсов проект);
- беседа;
- реферирание на научни текстове и др.;
- музикални и хореографски изпълнения.

Заклучителният контрол представлява полагане на изпит или текуща оценка.

5. ДИПЛОМИРАНЕ

Формата на дипломиране за специалността е държавен практико-приложен изпит по музика в детската градина и в училище, държавен практико-приложен изпит по хореография в детската градина и в училище, държавен изпит по педагогика на обучението по музика и държавен изпит по педагогика на обучението по хореография.

Изпитите се провеждат от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия. В състава на всяка изпитна комисия, определена със заповед на Ректора, задължително се включват

хабилитирани преподаватели от висшето училище и учител/и-наставник/ци, под чието ръководство е провеждана стажантската практика в детската градина и в училище.

Професионалната квалификация „учител“ се удостоверява с дипломата за придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ на висше образование.

II. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

Компетентностите за придобиване на професионална квалификация „Педагог, учител по музика в детската градина, учител по музика 1-10 клас и учител по хореография“ са обособени в следните групи:

1. Преподаване
2. Взаимоотношения с учениците
3. Взаимоотношения с другите педагогически специалисти
4. Лидерство
5. Работа с родителите и семейната общност
6. Възпитателна работа
7. Работа в мултикултурна и приобщаваща среда.

Компетентностите, свързани с професионално-педагогическата подготовка на „учителя по ...“ в областта на дидактиката, методиката на обучението, прилагането на ИКТ в обучение включват знания, умения и отношения за:

- научните области, на които съответстват учебните предмети, по които се преподава в училище (солфеж, инструмент, теория на музикалните елементи, хорово пеене и дирижиране, характерни танци);
- актуализиране и адаптиране на учебното съдържание към възрастовите особености и степента на познавателно развитие, интересите и способностите на учениците;
- компетентностен подход в обучението;
- урокът като основна форма на обучение;
- подходи за прилагане на споделено преподаване;
- осъществяване на междупредметни връзки и интегралност в процеса на обучението;
- ефективно преподаване в дейности по интереси;
- диференциация и индивидуализация в процеса на обучението;
- консултативен подход в обучението в дейности за допълнителна подкрепа;
- целодневна организация на учебния ден;
- училищна среда и възможности за преодоляване на факторите и причините за появата на обучителни трудности;
- оценяване постиженията на учениците;
- прилагане на информационните и комуникационните технологии в процеса на обучение, развитие на дигитални медийни компетентности;
- синхронно обучение в електронна среда от разстояние или комбинирана форма на обучение чрез използване на ИКТ;
- активизиране на самостоятелната и груповата работа на учениците чрез използване на ИКТ и развитие на дигитални медийни компетентности;
- възпитателна дейност в рамките на обучението.

Компетентностите, свързани с взаимоотношенията с учениците в училище включват знания, умения и отношения за:

- поставяне на ученика в центъра на учебния процес;
- създаването на подходящ социално-психологичен климат в детската градина и в училище;
- мотивиране на учениците за учене и самостоятелно развитие;
- специфики на възрастовото развитие на учениците;
- психическото, интелектуалното, емоционалното, комуникативното, личностното и социалното развитие на учениците;
- развитие на потенциала на деца със специални образователни потребности и с хронични заболявания;
- разпознаване и мултидисциплинарна подкрепа за деца в риск;
- развитието на ученици с надареност в областта на изкуството;
- спецификата на социокултурната детерминираност на личностното и социалното развитие на учениците и работа в мултикултурна среда;
- етичните и правни измерения на взаимоотношенията с учениците.

Компетентностите, свързани с взаимоотношенията с други педагогически специалисти в училище включват знания, умения и отношения за:

- съвместна работа с директор, зам.-директор, учители и др.;
- форми и методи на съвместна работа с останалите учители, включително ресурсни учители;
- съвместна екипна работа с педагогическия съветник, психолога, ресурсния учител, логопеда, социалния работник, класния ръководител;
- педагогическа медиация;
- роля на класния ръководител като посредник и медиатор;
- етични и правни измерения на взаимоотношенията в педагогическата практика.

Компетентностите, свързани с лидерството в училище включват знания, умения и отношения за:

- теоретични проблеми на лидерството в образованието, както и подходящи форми за ефективна и конструктивна работа в детската градина и в училище;
- човешка мотивация, подходи и тактики за оказване на влияние и повишаване на мотивацията сред учениците;
- иновативни образователни практики в класната стая;
- особеностите на човешката креативност в училищна възраст.

Компетентностите, свързани с работа с родителите и семейната общност в училище включват знания, умения и отношения за:

- родители и семейна общност като партньор на образователната институция – детска градина и училище;
- социокултурен статус и професии на родителите и семейната общност;
- информиране на родителите и семейната общност за цялостното развитие на техните деца;
- влияние на семейната среда върху развитието и възпитанието на децата и учениците;
- семейство – основни типове, култура, традиции, специфика на идентичността, взаимоотношения;
- дигитални медийни компетенции в семействата на учениците;
- подходи, форми, методи за взаимоотношения със семейната общност.

Компетентностите, свързани с възпитателната работа в училище включват знания, умения и отношения за:

- възможности за личностно развитие и социална компетентност на учениците;
- модели на педагогическа възпитателна среда и работа;
- сътрудничество в областта на възпитателна работа с родителите и представителите на семейната общност;
- дигитални ресурси за работа с учениците с възпитателно-образователен характер, вкл. в условия на синхронно обучение в електронна среда от разстояние;
- формиране и развитие на личностни качества и социална компетентност у учениците;
- съдържателни направления на възпитателната работа;
- осъществяване на възпитателни взаимодействия в и извън училище;
- превенция и справяне с конфликтни ситуации;
- факторите за агресивно, асоциално и антисоциално поведение на ученици в началния етап и възможностите за педагогическа реакция;
- сътрудничество на образователната институция с други заинтересовани институции и организации, осъществяващи възпитателна работа в областта на здравето, спорта, културата.

Компетентностите, свързани с работата в мултикултурна и приобщаваща образователна среда включват знания, умения и отношения за:

- педагогическа работа в мултикултурна и приобщаваща образователна среда и специфики на проявление;
- възпитаване на толерантност, уважение, съпричастност, разбирателство, солидарност, добронамереност;
- нормативен регламент на осъществяването на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование;
- взаимодействие с деца със специални образователни потребности, с различен произход и социокултурна принадлежност;
- сътрудничество на образователната институция с други заинтересовани институции и организации, осъществяващи дейност в хетерогенна, в т.ч. мултикултурна среда, в областта на интеркултурното образование, приобщаващото образование и социалното включване.

Формирането на тези компетентности става в хода на обучение в задължителни дисциплини от профилиращи педагогически и методически дисциплини и избираеми дисциплини (Приложение 1).

III. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ И ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Бакалавърът с квалификация „Педагогика на обучението по музика и хореография“ може да се реализира в системата на образованието и образователни центрове извън сферата на формалното образование като:

- педагог;
- учител по музика в детската градина;
- учител по музика 1-10 клас;

- учител по хореография;
- учител по музика и хореография в детска музикална школа (ДМС);
- учител в група за целодневна организация на учебния ден;
- учител в подготвителна група в училище;
- ръководител (директор/помощник директор) на училище, центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР) и други помощни звена в сферата на образованието;
- експерт в общински отдел „Образование“;
- експерт по начално и средно училищно образование в РУО;
- организатор на дейности за деца в учебно-възпитателни и развлекателни центрове;

Завършилите бакалавърска степен педагози могат да продължат образованието си в:

- Образователно-квалификационна степен „Магистър“ и образователна и научна степен „Доктор“;
- В различни форми на квалификация и продължаващо обучение през целия живот.

Настоящата квалификационна характеристика е приета на заседание на ФС на ФОН, Протокол.....⁸...../06.12.2024г. утвърдена на заседание на Академичен съвет, протокол.....¹⁸...../19.12.2024г.